

Tweede Kamer neemt bijna alle Prinsjesdagplannen aan: de stand van zaken

30-11-2016 | Door Martijn Ras en Kees van Oostwaard
werkzaam bij Fiscale Zaken VIVAT

Op 17 november heeft de Tweede Kamer de diverse wetsvoorstellen die op Prinsjesdag 2016¹ zijn gepresenteerd aangenomen, op een na. Het wetsvoorstel Wet fiscale maatregelen rijksmonumenten en scholing² is aangehouden.³ Veel van de in september gepresenteerde plannen hebben ongeschonden de eindstreep in de Tweede Kamer gehaald. Veel aandacht was er ook voor de plannen om eigen beheer van pensioen voor dga's af te schaffen. In dit artikel een overzicht van de stand van zaken.

Belastingplan 2017

De Tweede Kamer heeft bij de behandeling van de wetsvoorstellen Belastingplan 2017, Overige fiscale maatregelen 2017 en Fiscaal vereenvoudigingswet 2017 met name stilgestaan bij de zogenoemde monumentenregeling en koopkracht van de burgers. Daarnaast waren er ook twee onderwerpen die de eigenwoningregeling en kapitaalverzekeringen raken.

Regels hypotheekrenteaftrek bij scheiding

Het Kamerlid Bashir heeft gepleit voor eenvoudigere regels rond de hypotheekrenteaftrek in geval van echtscheiding. Deze regels worden in de praktijk als complex ervaren. Het gaat dan met name om het recht op aftrek in de periode waarin de huwelijksgemeenschap nog niet is verdeeld. Voor de betrokkenen is het bijvoorbeeld niet altijd duidelijk dat degene die in de woning achterblijft en geheel de rente betaalt, deze rente niet meer volledig als eigenwoningrente in aftrek kan brengen. Hoewel hierover informatie op de website van de Belastingdienst staat, blijkt deze informatie toch lastig te begrijpen. De staatssecretaris geeft aan dat het versoepelen of aanscherpen van de regels rondom echtscheiding mogelijk tot vereenvoudiging kan leiden, maar ook tot een hogere of lagere aftrek dan binnen de doelstelling van

het eigenwoningregime wordt beoogd. Ook wijst hij op het risico dat aanpassing van de regels ertoe kan leiden dat de overgang bij verandering van de woonsituatie als gevolg van echtscheiding bemoeilijkt wordt.⁴

Wat ons betreft heeft Kamerlid Bashir een terecht punt aangesneden. Dergelijke situaties hebben al tot jurisprudentie geleid, al kan niet worden uitgesloten dat daaraan ook een zeker opportunisme ten grondslag ligt.

Boetevrij aflossen en tijdsklemmen

In het wetsvoorstel Overige fiscale maatregelen 2017 wordt onder meer voorgesteld om in vier situaties de zogenoemde tijdsklemmen voor kapitaalverzekeringen te laten vervallen (dit was al in een eerder besluit goedgekeurd).⁵

De Kamerleden Omtzigt en Ronnes hebben een amendement ingediend om het ook mogelijk te maken om af te lossen op een spaar- of beleggingshypotheek zonder dat de leningnemer hoeft te verhuizen.

“Mensen met een spaar- of beleggingshypotheek kunnen dan per jaar 10% aflossen en het restant ineens wanneer het gespaarde of belegde vermogen gelijk is aan de resterende hypotheek zonder dat ze uiteindelijk tegen een heffing van inkomstenbelasting aanlopen. Ook wordt het mogelijk om bij het aflopen van de rentevrije periode de hypotheek geheel af te lossen. Er hoeft dus niet meer gewacht te worden totdat het vermogen van de spaar- of beleggingshypotheek voldoende is om de hele hypotheek af te lossen. De hypotheek kan ook direct afgelost worden met het spaar- of beleggingsvermogen uit de kapitaalverzekering in combinatie met privé gespaard vermogen.”

De Tweede Kamer heeft het amendement aangenomen. Het voorstel treedt in werking in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip. De Kamer loopt hiermee vooruit op de uitkomsten van het onderzoek naar de impact van het geheel vervallen van de tijdsklemmen. De indieners van het amendement verwachten dat de staatssecretaris van Financiën de Kamer vóór 1 februari 2017 bericht over de uitkomsten van het onderzoek en de te verwachten inwerkingtreding van deze regeling.

¹ Zie [Prinsjesdag 2016](#)

² Kamerstukken TK, 34 556

³ Het wetsvoorstel is aangehouden als gevolg van de wens van de Tweede Kamer om de zogenoemde monumentenaftrek te behouden.

⁴ Kamerstukken TK, 34 552, nr. 38, brief van 10 november 2016

⁵ Volgens de huidige wetgeving kan de vrijstelling voor een kapitaalverzekering alleen worden benut als ten minste 15 of 20 jaren jaarlijks premie voor de verzekering is voldaan.

De aanneming van het amendement is een flinke stok achter de deur voor de staatssecretaris.

Wij zijn zeer benieuwd naar de uitkomsten van het genoemde onderzoek. Gedrag van mensen is nu eenmaal vaak lastig te voorspellen. Dat geldt wat ons betreft ook hier voor. Het heeft ook wel iets van wijzigen van de spelregels gedurende de wedstrijd. Maar ook dat is zeker niet uniek. Het is alleen te hopen dat uitvoerders hierdoor niet in de problemen komen doordat zij kapitaal zien verdwijnen. Dan vraagt de Kamer zich over een tijdje af hoe dat toch heeft kunnen gebeuren ...

Wetsvoorstel uitfasering pensioen in eigen beheer

Zoals gezegd is het Wetsvoorstel uitfasering pensioen in eigen beheer inmiddels aangenomen door de Tweede Kamer. In het voortraject heeft de staatssecretaris van Financiën een nota naar aanleiding van het verslag en twee nota's van wijziging ingediend en in enkele kamerbrieven antwoorden gegeven op vragen van de Kamerfracties. Onderstaand een korte (niet uitputtende) samenvatting van de laatste stand van zaken. Een uitgebreidere toelichting op het wetsvoorstel is te vinden in de eerder op financieelactief.nl gepubliceerde artikelen⁶ over dit onderwerp.

De belangrijkste wijziging van het wetsvoorstel is opgenomen in de eerste nota van wijziging. Deze bevat een delegatiebepaling op basis waarvan de minister van Financiën de mogelijkheid heeft om een extra periode te geven, waarin directeuren-grotaandeelhouder de laatste stappen kunnen zetten die nodig zijn om het pensioen in eigen beheer aan te passen aan de per 1 januari 2017 door te voeren wijzigingen. In de brief bij de nota van wijziging zegt de staatssecretaris toe dat die extra periode drie maanden is, beginnend op 1 januari 2017 en eindigend op 1 april 2017. In die periode zijn eigen beheerlichamen nog toegelaten aanbieder van pensioen (in eigen beheer). Dit houdt in dat de verdere pensioenopbouw per 1 januari 2017 dient te worden stopgezet met een (bevestigend) besluit in een vóór 1 april 2017 te houden aandeelhoudersvergadering. De partner heeft hierbij geen vetomogelijkheid. Het is hiermee ook nog mogelijk om vóór 1 april 2017 een extern verzekerd deel van een pensioen in eigen beheer over te dragen naar het eigenbeheerlichaam.

⁶ [Prinsjesdag 2016, Afschaffen van pensioen in eigen beheer: een mijnenveld vol met adviesmogelijkheden](#) en [Update Wet\(svoorstel\) uitfasering pensioen in eigen beheer en overige fiscale pensioenmaatregelen](#)

Indien en voor zover het eventuele verzekerd deel niet wordt overgedragen naar eigen beheer dient de dga vóór 1 april 2017 een besluit te nemen of hij dit deel (tevens) per 1 januari 2017 premievrij maakt of voortzet. In het geval van voortzetten van een zogenoemd onbepaald verzekerd deel is de staatssecretaris van mening dat de premiebetaling alleen kan worden voortgezet als dit deel wordt omgezet in een bepaald deel. De pensioenovereenkomst moet dan vóór 1 april 2017 worden aangepast. Ons is niet duidelijk op basis waarvan de staatssecretaris tot de conclusie komt dat het onbepaald verzekerd deel in alle gevallen verplicht moet worden omgezet naar een bepaald gedeelte. Immers als de (totale tijdsevenredige) pensioenaanspraak in eigen beheer per 1 januari 2017 premievrij wordt gemaakt en de premiebetaling op de (onbepaald) deel pensioenverzekering doorloopt, vindt in principe jaarlijks overdracht plaats van een deel van de pensioenaanspraak in eigen beheer naar de verzekeraar. Het eigen beheer gedeelte neemt hierdoor af en de pensioenaanspraak bij de verzekeraar neemt hierdoor toe. De totale (premiervrije) pensioenaanspraak blijft gelijk (behoudens indexaties). Dit heeft naar onze mening enkel te maken met de financiering van de pensioenaanspraken; de pensioenopbouw is namelijk gestopt. Wellicht kan het voorgaande in het verdere wetgevingsproces nog worden verduidelijkt door de staatssecretaris.

Als het de bedoeling van de dga is om vanaf 1 januari 2017 daadwerkelijk (aanvullend) pensioen op te bouwen, is hij aangewezen op een professionele verzekeraar. Als sprake is van een onbepaald deel pensioenverzekering, al dan niet in combinatie met afkoop of omzetting van het pensioen in eigen beheer, dient de pensioenovereenkomst hierop te worden aangepast. In dat geval zal de pensioentoezegging 'voldoende bepaald' moeten zijn en moet dus het onbepaald deel - conform de conclusie van de staatssecretaris - worden omgezet in een bepaald deel.

Definitieve stemming over het wetsvoorstel in de Eerste Kamer staat gepland op 20 december 2017.

En wat kan de Eerste Kamer?

De Eerste Kamer kan de invoering van de plannen nog dwarsbomen. Maar dan moet de Eerste Kamer het Belastingplan in zijn geheel verwerpen, het is alles of niets. Vorig jaar bleek het nog knap lastig om het Belastingplan 2016 door de Eerste Kamer te loodsen, maar uiteindelijk lukte het toch.

Het is niet erg gebruikelijk dat de Eerste Kamer niet instemt met het Belastingplan. Maar het is niet uniek.⁷ Als het Belastingplan 2017 toch niet wordt aangenomen, dan blijven de huidige regels en tarieven van toepassing.

Het wetsvoorstel uitfasering pensioen in eigen beheer moet in dit verband als een losstaand wetsvoorstel worden beschouwd. Er is geen afhankelijkheid met het Belastingplan.

Gelet op de ruime meerderheid waarmee de wetsvoorstellen in de Tweede Kamer zijn aangenomen, verwachten we in de Eerste Kamer geen vuurwerk en is de kans groot dat de wetsvoorstellen ook door de Eerste Kamer worden aangenomen en dus per 1 januari 2017 ingaan.

---

⁷ In december 1863 betekende het niet instemmen het vertrek van toenmalig minister Van der Maessen